

Vysušovadlo

Sikkativ

technický list
435 - 436
01/2014

Všeobecne:

Vysušovadlá (sikatívy) sú obsiahnuté ako neodmysliteľná súčasť vo všetkých obvyklých lakových farbách (napr. alkydové laky) ako aj v obchodoch u bežných prírodných farbách na olejovom základe (napr. lazúry na drevo).

U vysušovadiel sa jedná o roztoky t.zv. vysušujúcich látok (kovové soli organických kyselín) v organických rozpúšťadlách. Obsiahnuté kovy urýchľujú svojim katalytickým účinkom oxidačné schnutie prirodzene schnúcich olejov.

Tak napr. ľanový olej bez vysušovadla schne 3 – 7 dní, ľanový olej s vysušovadlom (=ľanová fermež !) vyschne už v priebehu jedného dňa.

Kobaltové a mangánové soli zaistujú v prvom rade rýchle schnutie povrchu.

Zirkónové, vápnikové a zinkové soli sú ako t.zv. pomocné vysušovadlá zodpovedné za rovnomerné vytvrdnutie olejového filmu.

Olovo ako pomocné vysušovadlo sa žiaľ napriek svojej jedovatosti a nahraditeľnosti stále používa v mnohých obvyklých maliarskych lakoch.

Vo výrobkoch Kreidezeit sa olovo zásadne nepoužíva.

V poslednej dobe sa kobalt dostal do podozrenia, že spôsobuje rakovinu. Vzťahuje sa to predovšetkým na prach, ktorý vzniká pri obrusovaní starých náterov obsahujúcich kobalt, a dýchacími cestami sa dostáva do tela. Ale pretože už jemný prach, vznikajúci pri brúsení neošetreného dreva, má potenciál spôsobovať rakovinu, mala by sa všeobecne pri brúsení dreva používať vhodná maska proti prachu.

Vo vytvrdnutom stave, t.j. vo vyschnutom olejovom nátere, nepredstavujú kobaltové zlúčeniny pre ľudí žiadne nebezpečenstvo. Dokazuje to napr. to, že ľanový olej s kobaltovými vysušovadlami sa používa na ošetrovanie povrchov hračiek.

Jednako môže vzniknúť otázka, či použitie („jedovatých“ a v žiadnom prípade nie prírodných) vysušovadiel pri výrobe prírodných farieb má zmysel príp. či je prípustné.

V skutočnosti sme my, ako aj iní výrobcovia prírodných farieb, dospeli ku kompromisu.

V súčasnosti žiaľ neexistuje použiteľná náhrada za kobaltové vysušovadlá, napriek snahe ho nájsť. Ponúkame používateľom olejových farieb len dve možnosti: krátke schnutie s kobaltovými vysušovadlami (s protiprachovou maskou a dôkladným umývaním rúk po práci – čo je samozrejmosťou) alebo zrieknutie sa vysušovadiel s dlhým sušením (až 1 týždeň) a nalepeným prachom na povrchu.

Uvedené údaje boli stanovené podľa najnovších našich skúseností. Naše slovné a písomné rady nezbavujú spracovateľa, užívateľa daného výrobku jeho zodpovednosti preskúšať si vhodnosť výrobku a správnosť farebného odtieňa pre zamýšľané použitie (skúšobný náter). U nového nákladu alebo zmenách výrobku strácajú tieto texty svoju platnosť.

Použitie:

Na urýchlenie schnutia vysychavých olejov.

Na dodatočné doplnenie vysušovadla do starých olejových farieb, ktoré pri dlhom skladovaní (od cca 2 rokov) stratili svoju vysychavosť (dlhým skladovaním stráca vysušovadlo obsiahnuté v olejovej farbe postupne svoju účinnosť).

Zloženie:

Bezolovnaté vysušujúce látky (kobaltový a zirkóniový oktoát), lakový benzín bez arómatov. „oktoát“ = kyselina oktanová

Spracovanie:

Pridávanie vysušovadla do prírodných olejov:

až 5 % vysušovadla na olejový podiel (t.j. 50 ml vysušovadla na 1l napr. ľanového alebo saflórového oleja). Vysušovadlo sa dôkladne primieša do oleja a vhodné je ho nechať pred spracovaním ešte 24 h stať (úplné rozvinutie účinku).

Dodatočné pridávanie vysušovadla do starých olejových farieb:

až 2,5 % vysušovadla (t.j. 25 ml na 1 l starého napr. tvrdého oleja na podlahy). Zapracovať ako je uvedené vyššie.

Uvedené množstvá vysušovadiel v žiadnom prípade neprekračovať, pretože predávkovanie môže mať za následok silnú lepivosť, žltnutie, tvorbu trhlín a vrások.

Veľkosť balenia:

Výr. č. 435 50 ml

Výr. č. 436 250 ml

Ceny z platného cenníka na vyžiadanie.

Skladovanie:

Vysušovadlo nevystavené mrazu, uložené v chlade a suchu, vzduchotesne uzatvorené je skladovateľné min. 2 roky.

Čistenie nástrojov:

Hneď po použití vyčistiť balzamovým terpentínom alebo teplou vodou s použitím jemného mydla.

Charakteristika:

Upozornenia:

Počas práce s vysušovadlami používať rukavice. Vyvarovať sa kontaktu s pokožkou. Po práci dôkladne umyť ruky. Pri kontakte vysušovadla zasiahnuté miesto dôkladne umyť vodou a mydlom. Skladovať mimo dosahu detí. Nesmie sa dostať do rúk deťom!